

Kuopion ja Siilinjärven ev.lut. seurakuntien lehti

KIRKKO & KOTI

31.12.2025 / 12 / kirkkojakoti.fi

Tammikuun
tapahtumat
liitteessä!

Tulevaisuus tehdään valinnoilla

sivu 4

Usko
kiehtoo
nuoria miehiä

sivu 3

Matti
Kuosmanen
ja rauhanristi

sivu 12

Kristinuskon
muuttuva
kartasto

sivu 6–7

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
päätoimittaja ja viestintäpäällikkö
minna.siikaniva@evl.fi

Kirkko toivon tuojana

KUOPIOSSA JÄRJESTETTIIN marraskuussa kriisinkestävyyttä vahvistava ”Turvallisuutta – Tiedolla, osaamisella ja yhteistyöllä” -foorumi. Se on osa valtakunnallisen kokonaisturvallisuuden osaamiskeskuksen valmistelua, jota koordinoivat Savonia-ammattikorkeakoulu ja Kuopion kaupunki. Kuopioon rakennetaan keskusta, jonka yhtenä tavoitteena on lisätä kokonaisturvallisuuden asiantuntijoiden välistä vuoropuhelua ja yhteistyötä. Osaamiskeskuksen valmistelu on herättänyt huomiota myös kansainvälisesti. Paikalla oli runsaslukuinen joukko asiantuntijoita.

LIIKUNTA-, URHEILU- JA NUORISOMINISTERI Mika Poutalan vauhdikkaasta esityksestä jäi itseleni mieleen seuraavat konkreettiset asiat, joista kaikkien kannattaisi pitää kiinni: säännöllinen uni-rytmi, terveellinen ruoka ja riittävä liikunta. Lisäksi kaikkien olisi hyvä tarkistaa, että 72 tunnin kotivara on ajan tasalla.

TULEVANA VUONNA vietetään sivistyksen, kulttuurin ja julkisen hallinnon 750-vuotisjuhlavuotta. Juhlavuosi tuo esiin kirkon roolin hyvinvointiyhteiskunnan muotoutumisessa ”Me luotamme Suomessa viranomaisiin ja toisiimme. Kirkko on luonut turvaa ja toivoa erityisesti kriisitilanteissa ja kohdattessamme erilaisia tragedioita. Pandemia, sota, ilmastokriisi – kaikkien vaikeiden tilanteiden käsittelyssä kirkolla on roolinsa toivon tuojana”, arkipiispa Tapio Luoma toteaa.

JUHLAVUOSI EI OLE vain menneisyyden muistelua, vaan kutsu katsoa eteenpäin. Vuonna 2026 matkasta kasvaa koko kirkon ja kaikkien Suomessa asuvien yhteinen juhlavuosi. Se näkyy muun muassa dialogin, taiteen, sivistyksen ja lukemisen kautta.

Siunattua uutta vuotta! ●

AJANKOHTAISTA AJASSA

Sydämen sivistystä 750 vuotta
Vuonna 2026 Suomen ev. lut. kirkossa vietetään sivistyksen, kulttuurin ja julkisen hallinnon 750-vuotisjuhlavuotta. Vuoden ajaksi kirkko avaa loppiaisena sivistyskalenterin: mitä sivistys meille merkitsee ja miten sivistystä voi edistää. Teemavuoteen kuuluvat myös kansalliset dialogit ja yhteisöllinen keskustelu, Lukuviikko ja Taidetestaajat.

evl.fi/750-vuotisjuhla

Kasvata yhteisymmärrystä
YK:n uskontojen ja katsomusten yhteisymmärrysviikkoa vietetään 1.–7.2. teemalla Yhdessä muutoksen keskeinä. Lähde mukaan omalla yhteisymmärrysteollasi ja tapahtumallasi. Vinkkejä saa verkkosivuilta ja somesta. Uskonto- ja katsomusdialogi lisää arkista vuorovaikutusta, jotta katsomuksia ei käytettäisi vihapuheen ja ennakkoluulojen levittämiseen.

katsomusdialogi.fi/yhteisymmarrysviikko

Rukous yhdistää
Kristittyjen ykseyden ekuksenista rukousviikkoa vietetään 18.–25.1. teemalla ”Yksi ruumis, yksi Henki, yksi toivo”. Rukousviikon materiaali pohjaa vanhoihin armenialaisiin rukousperinteisiin, osa aina 300-luvulle saakka. Viikko kutsuu tustutumaan yhteiseen kristilliseen perintöön ja syventymään Kristuksessa löytyvään yhteyteen.

ekumenia.fi

YKSI HETKI JOULUNODOTUKSESTA

Raskaimmat joululaulut tarjosi täydelle Alavan kirkolle tuttuja joululauluja hevisäestyksellä tiistaina 9.12. Bändiä johti ja laulut oli sovittanut pastori ja kitaristi Miikka Koistinen. Bändissä musisoivat laulussa Katja Rajaniemi, kitarassa Markus Venehsalo, koskettimissa ja laulussa Ossi Jauhainen, bassossa Jussi Koljonen ja rummuissa Antti-Pekka Rissanen. Kuva: Tuija Hyttinen

LAINATTUA

”Heikkouskin on ihmisyydessä tosi kaunista. Vaatii haurautta ja herkkyyttä, että toinen ihminen voi tulla lähelle ja syvälle.
Näyttelijä Eeva Soivio, Askel 11/2025

”Kirkon yhteisöissä on krampinomaista pelkoa uskonelämän romahtamisesta, jos ei noudata opittua tapaa uskoa.
Raamatuntutkija Kari Latvus, Sana 21/2025

LYHYESTI

KIRKKO JA KOTI -LEHDESSÄ aloittaa vuonna 2026 kolme uutta kolumnistia: Marttaliiton pääsihteeri ja pappi **Marianne Heikkilä**, savolainen kirjailija **Tatu Kokko** sekä radiokanava Savon Aaltojen päätoimittaja **Anssi Saarelainen**.

OHJAAJA VISA KOISO-KANTTILALLE on myönnetty Kirkon mediasäätiön Katso minuun... -palkinto elokuvasta *Uhma*. Tosipohjainen fiktioelokuva paneutuu lastensuojelun ongelmiin. Palkinnon suuruus on 1500 euroa.

40

Jouluradion ja Aito Iskelmän Suureen joululaulukilpailuun lähetettiin tänä vuonna noin 40 uutta joululaulua.

Mikä kristinuskossa kiehtoo nuoria miehiä?

Viimeaikaiset tutkimukset ovat tuoneet esille, että Suomessa nuoret miehet ovat uudella tavalla kiinnostuneita kristinuskosta.

Pietari Hannikainen,
Kati Tervo-Niemelä teksti
iStock kuva

Mikä kristinuskossa nuoria miehiä erityisesti kiehtoo? Mitä tämä merkitsee kirkon näkökulmasta? Miten kirkon työntekijöiden tulisi huomioida nuoria miehiä? Aiheita tutkineet **Kati Tervo-Niemelä** ja **Pietari Hannikainen** avaavat näitä kysymyksiä tuoreen tutkimuksensa pohjalta.

Kristinuskon vastakulttuurina

”Kristittynä oleminen on nykyään lähes vastakulttuurista. Se erottaa sinut muista”, **Harri** toteaa. Hän on yksi haastattemistamme 30 nuoresta miehestä, jotka ovat syystä tai toisesta kiinnostuneet kristinuskosta. Monen muun miehen tavoin hän näkee kristinuskon edustavan nykyään myönteisellä tavalla vastapainoa valtakulttuurille, jota haastateltavat kuvasivat sekulaariksi, pinnalliseksi, kulutuskeskeiseksi, suorituskeskeiseksi, individualistiseksi ja/tai relativistiseksi. Näiden tilalle he etsivät kristinuskosta pysyvyyttä, syvällisyyttä ja vastuullisuutta.

”Kristinuskon tarjoaa selvän vastakohtan ajatukselle, että ihminen elää vain itseään varten. Siihen sekularismi tai ateismi usein johtaa”, **Samuli**, toinen haastateltava, pohtii.

Kun vielä muutama vuosikymmen sitten kirkosta eroaminen oli nuorille tapa kapinoida vallitsevaa yhteiskuntaa ja sen arvomaailmaa vastaan, nyt tilanne näyttää kääntyneen päinvastaiseksi. Tämän päivän nuorelle miehelle kirkkoon liittyminen voi olla kannanotto yhteiskunnan ja omien vanhempien sekulaaria ja materialistista arvomaailmaa vastaan.

Konservatiivisuus ei yksin selitä

Mediassa nuorten miesten kiinnostuminen kristinuskosta on toisinaan liitetty konservatiivisuuteen. Tutkimuksemme perusteella tämä on turhan yksioikoinen johtopäätös. Haastatelimme osallistuneet nuoret miehet asemoituvat melko tasaisesti konservatiivi-liberaali-akselille.

Useampi haastateltavista korosti kristinuskosta löytämänsä moraalista arvopohjaa, joka tarjosi heille moraalisen kompassin, jon-

ka avulla suunnistaa elämässä. ”Maailmassa ei enää ole kovin selkeitä sääntöjä. Uskosta löysin jotakin, josta pitää kiinni.” Toiset etsivät kristinuskosta suomalaisuuden ja eurooppalaisuuden kulttuurisia juuria ja historiallista jatkumoa, johon kiinnittyä. **Antero** kiteyttää asian: ”Kristinuskon on osa länsimaista identiteettiämme.”

”

Kirkkoon liittyminen voi olla kannanotto.

Kaikkia haastateltavia eivät kiehtoneet konservatiiviset arvot, vaan osa koki nimenomaan kirkon arvoliberalisuuden esimerkiksi seksuaalieettisissä kysymyksissä itseään puhuttelevana. Aineistostamme nousi kuitenkin esille kiinnostava havainto: pysyvyyden, perinteiden ja vakauden kaipuu ei ole vain konservatiivisia nuoria mie-

hiä kiinnostava ilmiö, vaan yhdistää jossain määrin nuoria miehiä heidän arvosuuntauksestaan riippumatta.

Miehisyyden kriisi?

Useampi kuin joka kolmas haastateltava nosti esiin miehisyyteen liittyviä kysymyksiä puhuessaan uskosta. Heidän kertomuksissaan korostui tasapainoisen miehisyyden etsintä median korostamien ääripäiden välillä. Erityisesti sosiaalisen median algoritmien nähtiin suosivan ääripäiden edustajia, jotka tarjoavat miehille toksista mieskuvaa ja äärimaskuliinista pullisteluja. Toisaalta nykykulttuurin nähtiin myös jättävän miehet vaille selkeitä rooleja. Haastateltavien mukaan kristinuskon tarjoaa vaihtoehdon sekä toksisille kulttuurisille miesihanteille että vakaiden mallien puutteelle. Kirkon ja kristinuskon koettiin tarjoavan kehyksen vastuulliselle maskuliinisuudelle, johon sisältyvät moraalinen suoraselkäisyys, palveleminen ja tunneilmaisu – vastakohtana stereotyyppiselle tai toksiselle maskuliinisuudelle.

”Tämä ilmiö liittyy maskuliinisuuden kriisiin. Seku-

laarissa kulttuurissa ääripäät ovat joko **Andrew Tate** -tyyppinen alfauros tai ei maskuliinisuutta lainkaan. Kristinuskon tarjoaa kolmannen tavan, mallin olla kunnollinen mies ilman, että täytyy muuttua stereotyyppiksi tai alistua kaikkeen ulkopuolelta tulevaan”, **Aleksi** pohtii.

Hengellistä ohjausta kaivataan

Kirkolla voisi olla tässä historian hetkessä paljonkin annettavaa nuorille miehille. Monet miehet tuntuvat kaipaavan yhteisöllisyyttä ja yhteistä tekemistä, jossa voi saada vertaistukea toisilta miehiltä sekä löytää myönteisiä mielenmalleja. Monet etsivät myös hengellisyyttä ja vakaata pohjaa moraalisille valinnoilleen, ja sitä Raamattu kykenee tarjoamaan.

Kristinuskon vuosituhanten perinne ei näyttäydä nuorille miehille enää ensisijaisesti painolastina, vaan myös resurssina ja voimavarana, jonka hyödyntämisessä he kuitenkin tarvitsivat ohjausta ja esimerkkejä. ●

Lue pidempi juttu verkossa kirkkojakoti.fi

Jos huominen tuo jotain uutta

Tulevaisuususko Suomessa on viime vuosina kokenut kolhuja. Muutokset alkavat kuvittelusta.

Sini-Marja Kuusipalo teksti
iStock kuva

Koronapandemia, Venäjän hyökkäyssota, ilmastokriisi ja luontokato ovat lisänneet epävarmuutta ja huolta suomalaisten keskuudessa. Sitran Tulevaisuusbarometri 2025 osoittaa, että vain 18 prosenttia suomalaisista näkee Suomen tulevaisuuden tätä hetkeä parempana, kun taas lähes puolet arvioi sen heikkenevän.

”Turvallisuus, Venäjän uhka ja kansainvälinen epävakaus, talous, hintojen nousu, terveys, ikääntyminen ja yhteiskunnan palvelut – moni asia saa ihmiset miettimään, mihin suuntaan ollaan menossa. On eletty epävarmoja aikoja jo pidempään”, toteaa ennakoinnin asiantuntija **Sanna Rekola** Sitrasta.

Tulevaisuusbarometrissa nuorten tulevaisuususko erottuu edukseen: nuoret suhtautuvat tulevaisuuteen muita ikäryhmiä myönteisemmin.

”Nuoret näkevät innostavia asioita ja mahdollisuuksia ja kokevat voivansa vaikuttaa. Aktiivinen, utelias ja innostunut suhde tulevaisuuteen antaa pohjan, jolle tulevaisuutta voi aidosti rakentaa”, Rekola sanoo.

Tästä asenteesta on opittavaa vanhemmillakin. Rekola kuitenkin huomauttaa, että tulevaisuuteen optimistisesti suhtautuvien nuorten määttä on vähentynyt.

”On tärkeää tarjota tulevaisuusnäkymiä, joihin nuoret voisivat ja haluaisivat uskoa. Itse asiassa nuoret kokevat jo elävänsä megatrendien maailmassa, ja esimerkiksi luonnon kantokyvyn mureneminen on heille todellinen huoli. Olisi tärkeää osata katsoa maailmaa ja tulevaisuutta nuorten silmin ja tehdä päätöksiä”, Rekola painottaa.

”

Jokaisella on tulevaisuusvaltaa.

Nuorten tulevaisuususko ei ole vain nuorten henkilökohtainen näkemys vaan peilaa koko yhteiskunnan suuntaa.

”Se, millaisia valintoja nuori tekee koulutuksen, työn tai perheen kysymyksissä, vaikuttaa hyvin suoraan yhteiskuntaamme. Jos yritykset lakkaavat investoimasta, yhteiskunta lamaantuu eikä kehity. Samoin voi käydä, jos nuoret eivät uskalla investoida tulevaisuuteensa Suomessa”, Rekola visioi.

Kasvata tulevaisuususkoa

Suomalaiset tulevaisuuden toiveissa nousevat perusasiat: toimeentulo, hyvinvointi sekä eläminen rauhassa ja turvassa. Tulevaisuususkon eroja selittävät ikä, sukupuoli ja koettu toimeentulo. Kaupunkien tulevaisuus näyttäytyy lupaavampana kuin syrjäseutujen.

Rekola korostaa, että 75 prosenttia suomalaisista uskoo voivansa vaikuttaa tulevaisuuteen.

”Jokaisen on tärkeää hahmottaa oman elämän vaikuttamismahdollisuuksia. Mikään ei ole vääjäämätöntä, vaan tulevaisuus tehdään valinnoilla.”

Vaikka ajan henki on synkkyyden syövereissä, tulevaisuudessa on myös mahdollisuuksia.

”Jokaisella meistä on tulevaisuusvaltaa, sitä ei voi ottaa keneltäkään pois. On tärkeää kuvitella yhdessä, sillä voimme toteuttaa vain niitä tulevaisuuksia, joita voimme kuvitella. Keskustele tulevaisuuksista erilaisissa yhteisöissä”, Rekola kannustaa.

Monia tulevaisuuksia

Valtioneuvoston tuoreimmassa tulevaisuusselonteossa on hahmoteltu Suomelle neljä skenaariota vuoteen 2045: yhteistyön maailma, murtuva maailma, teknojäätien maailma ja blokkien maailma.

”Muutokset lähtevät aina ihmisistä. Yhteistyön maailman rakentaminen tarkoittaa myös paikallista yhteistyötä ja osallisuuden vahvistamista. Siis valtioiden, yritysten, kansalaisten ja ylipäättään ihmisten välistä yhteistyötä. Voimme vaikuttaa asenneilmapiiriin, ja tuki tälle kehitykselle nousee kansalaisten omasta toiminnasta. Yhteistyöllä

luodaan osallisuutta, mahdollisuuksia taas luovat toimivat ekosysteemit, palvelut, koulutus ja demokratia.”

Rekolan mukaan on tärkeää tunnistaa myös uhkaavampia ja haastavampia skenaarioita ja keskustella niihin sisältyvistä mahdollisuuksista.

”Varautumisen, kiristyvän kilpailun ja vastakkainasettelun murtamiseksi tarvitaan yhteiskunnassa rakenteellisia tekoja sekä yhteisöjen ja ihmisten asenneilmapiirin muutosta. Niin emme vain syösy murtuvaan maailmaan ja jää siihen jumiin, vaan voimme säilyttää aktiivisuutemme ja löytää mahdollisuuksia myös hyvinvointivaltion murroksessa.”

Skenaariot tuskin sellaisenaan toteutuvat, Rekola muistuttaa, mutta tarvitsemme ajattelun avartamista. Suunta löytyy vain rohkeasti yhdessä kuvittelemalla ja toimimalla.

”Kun meillä on näkymä toivottuun tulevaisuuteen, emme seilaa lastuna laineilla vaan kuljemme majakkaa kohti.” ●

KUVITTELE

- Tulevaisuusajattelu on kykyä kuvitella toisenlaisia, tavoiteltavia tulevaisuuksia.
- Harjoittele tulevaisuuksien kuvittelemista toisten kanssa.
- Keskustele erilaisista tulevaisuuksista eri yhteisöissä.
- Tunnista reunaehdot, tosiasiat ja faktat. Esimerkiksi ilmastomuutosta ei voi kuvitella pois.
- Testaa omaa tulevaisuusajatteluasi: sitra.fi/tulevaisuusbarometri

Kapuloita pankkihuijareiden rattaisiin

Kansalaisiin kohdistuvista pankkihuijauksista uutisoidaan lähes päivittäin. Ilmiö herättää huolta, mutta huijausten torjumiseksi on paljon tehtävissä.

Heli Haring teksti
iStock kuva

Millä tavoilla pankki-huijauksia tällä hetkellä tehdään, Nordean petostentorjunnan asiantuntija Sara Helin?

”Tänä vuonna ovat korostuneet erityisesti puhelimitse tehtävät huijaukset. Saatetaan soittaa esimerkiksi pankin, vakuutusyhtiön tai poliisin nimissä ja väittää, että henkilön tilivarat ovat vaarassa. Ihminen ymmärrettäväsi menee paniikkiin ja on helppo kohde manipuloinnille. Usein puheluun liittyy myös tekstiviesti, jossa pyydetään klikkaamaan linkkiä, joka vie kyseenalaiselle sivustolle. Siellä on sitten helppo saada kalasteltua pankkitunnukset. Myös sähköpostitse tulee paljon tunnustenkalastelua. Oma lukunsa ovat sijoitus- ja rakkaushuijaukset, joissa vedotaan ihmisten tunteisiin.”

Miten paljon Suomessa on menetetty rahaa pankkihuijauksissa?

”Viime vuonna pankkien tietoon tulleissa huijauksissa yritettiin viedä 107 miljoonaa euroa. Näistä yrityksistä osa pystyttiin pysäyttämään ja rahoja saatiin palautettua noin reilu 44 miljoonaa.

Tunnehuijauksista ihmiset harvemmin ilmoittavat pankeille itse, koska kokevat niin suurta häpeää. Haluan korostaa sitä, että pankit tekevät koko ajan töitä ehkäistäkseen huijauksia, ja esimerkiksi tietojenkalasteluista pystytäänkin estämään yli 90 prosenttia.”

Kuinka huijauksilta voi suojautua?

”Lähtökohtaisesti on tärkeä pitää mielessä se, että kukaan ulkopuolinen ei tarvitse toisten pankkitunnuksia mihinkään. Jos joku niitä puhelimitse tai viesteillä kyselee, hän on huijari. Kun käyttää omia pankkitunnuksiaan tai korttitietojaan, on

hyvä toimia kaikessa rauhassa ja lukea tarkkaan, mitä on vahvistamassa – erityisesti, jos ei ole itse käynnistänyt tunnistautumista vaativaa toimintaa. Kannattaa myös välttää tunnistautumista sivuilla, joille on päätyntä linkkien kautta yllättäen. Sijoitus- ja rakkaushuijausten kohdalla hälytyskellojen olisi hyvä soida, että jos joku vaikuttaa liian hyvältä ollakseen totta.”

Miten toimia, jos huomaa tuleensa huijatuksi?

”Jos pankkitunnukset tai korttitiedot ovat päätyneet väärin käsiin, on aina ensin otettava yhteys omaan pankkiin. Vasta sen jälkeen tehdään rikosilmoitus poliisille.” ●

KAMALA LUONTO

LYHYESTI

Hautausmaksut nousevat Kuopiossa

Vuoden 2026 arkkuhautasijamaksuihin esitetään pääsääntöisesti noin 50 prosentin koro-tusta verrattuna vuoden 2025 hintatasoon. Hintatason nosto johtuu valtion leikkauksista, jotka kohdistuvat kirkon lakisääteisten tehtävien rahoitukseen. Kirkollisveron tuottoa ei voi käyttää kirkolle annettujen yhteiskunnallisten tehtävien hoitoon. Tällöin kirkkoon kuuluvat joutuisivat vastaamaan kirkon kuulumattomien hautaus-toimen kustannuksista.

Valtio leikkasi Suomen evan-gelis-luterilaisen kirkon lakisääteisten tehtävien hoitoon tarkoi-tettua valtionrahoitusta 19,6 miljoonan euron verran vuoden 2025 budjetista. Kuopion ev.lut. seurakuntien hautaus-toimen rahoitus väheni noin 400 000 euroa. Rahoituksen vähenemi-sen seurauksena hautapaik-ka- ja hautasijamaksuja täytyy korottaa, jotta hautaus-toimen toiminta turvattaisiin.

Korotusten tarve koskee kaikkia Suomen evankelis-lu-terilaisia seurakuntia. Kuopion seurakuntien hautausmaksut ovat valtakunnan tasolla keski-tasoa.

Yhteinen kirkkovaltuusto vahvisti hautasijamaksut vuo-delle 2026 esitysten mukaisina.

Jouni Kovanen kansainvälisen työn pastoriksi

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti aiemmin syksyllä täyttää kan-sainvälisen työn pastorin viran. Kansainvälisen työn pastorin tehtävänä on toteuttaa, kehittää ja koordinoida Kuopion seura-kuntayhtymän kansainvälistä ja monikulttuurista työtä.

Yhteinen kirkkoneuvosto va-litsi Kuopion kansainvälisen työn pastorin virkaan teologian maisteri, pastori Jouni Kovanen.

Tehtävä tukee paikallisseu-rakuntien toimintaa ulkomaal-aistaustaisen väestön parissa, vahvistaa verkostoyhteistyötä muiden toimijoiden kanssa ja kehittää seurakuntayhtymän osaamista maahanmuuttajien tavoittamiseksi.

Lisäksi virkaan kuuluu eng-lanninkielisen jumalanpalvelus-yhteisön rakentaminen ja toi-miminen vastuullisena pappina, mukaan lukien jumalanpalve-lusten toimittaminen. Kansain-välisen työn pastorin virka edis-tää yhteisen seurakuntatyön strategian tavoitteita erityisesti ihmisten kohtaamisessa, ma-talan kynnyksen palvelujen tarjoamisessa ja osallisuuden mahdollistamisessa monikult-tuurisessa ja -uskontoises-sa työssä. Samalla se vahvistaa kirkon näkyvyyttä ja läsnäoloa monikulttuurisessa kentässä. ●

Jyri Komulainen mukaan vapautuksen
teologian vaikutus näkyy muun muassa
kirkon yhteiskunnallisen työn piirissä.

Muutoksen tuuli puhaltaa etelästä

Kristinuskoko ei ole ensisijaisesti länsimainen uskonto, vaan aidosti maailmanlaajuinen. Teologi Jyri Komulainen kannustaa ev.lut. kirkkoa avautumaan nykyistä rohkeammin globaalin etelän vaikutteille.

Vesa Keinonen teksti
Aarne Ormio kuva

Kirkon tutkimus ja koulutus -yksikössä johtavana asiantuntijana työskentelevä teologian tohtori **Jyri Komulainen** on perehtynyt syvällisesti kristinuskoon ja laajasti maailman muidenkin uskontojen kirjoon.

Komulaisen uusi teos *Kristinuskon muuttuva kartasto – Matkoja maailmanlaajaan kirkkoon* (Suomen Lähetysseura 2025) tarkastelee kansantajuisesti sitä, miten Väli­meren itäosassa syntynyt kristinuskoko on muotoutunut maailmanlaajuisesti ilmiöksi.

Globaalin etelän eli Aasian, Afrikan, Oseanian ja Latinalaisen Amerikan painoarvo on monellakin tavalla koko ajan kasvamassa, mikä ei voi olla näkymättä myös kristillisessä teologiassa.

Komulaisen perusviesti on selkeä. ”Kristinuskoko ei ole muuttumaton, vaan se saa historiassa ja eri paikoissa eri ilmenemismuotoja. Intiassa on epäilemättä erilaista kristinuskoko kuin Kainuussa”, teologi toteaa.

Painopiste siirtynyt etelään
Helsingin Musiikkitalon kahvilassa on lounasajan jälkeen aika hiljaista. Jyri Komulainen siemaisee kupista kahvia ja alkaa heti puhua innostuneesti kirjansa aihepiiristä.

Teologi kertoo sen olevan eräänlainen summa siitä, mitä hän on oppinut globaalista kristinuskosta. Nyt mies haluaa herätellä tavallisia kristittyjäkin asemoitumaan taval­laan uudelleen.

”Meillä ei ole vielä­kään otettu riittävän vakavasti maailman muutumista. Pitäisi tiedostaa, että kristinuskon painopiste on jo nyt aivan muualla kuin länsimaissa”, Komulainen alleviivaa.

Numerot puhuvat tästä omaa selvää kieltään.

”Tällä hetkellä globaalissa etelässä asuu kaksi kolmasosaa maailman kristityistä. Vuonna 2050 määrän on arvioitu olevan jo lähes 80 prosenttia.”

Teologian uudenlaisia näkökulmia

Jyri Komulainen muistuttaa, että pitkään on ollut vallalla hierarkkinen asetelma, jossa globaali pohjoinen on mielletty kristikunnan keskukseksi. Siirtomaajärjestelmää ei enää ole, mutta monia sen rakenteita on jäänyt jäljelle.

”Tämän perinnön takia globaalin etelän virtaukset ovat jääneet liian usein sivurooliin. Sielläkin on kuitenkin ikivanhoja kristillisiä kirkkoja, esimerkiksi Etiopiassa.”

Nyt kristinuskon rytmi on toinen. Kun sen asema pohjoisessa pääsääntöisesti hiipuu, niin etelän kirkot kasvavat voimakkaasti. Löytyvätpä maailman suurimmat luterilaiset kirkotkin nykyisin jo Afrikasta.

Katseen kääntäminen etelään on avannut teologialle aivan uudenlaisia näkökulmia, jotka poikkeavat perinteisesti yliopistoteologiasta.

”Teologiaa syntyy myös runojen, laulujen ja kuvataiteen muodossa. Monet etelän kristityt elävät kulttuureissa, joissa kirjallista ilmaisua tärkeämpi on suullinen perinne ja rituaalit”, Komulainen kertoo.

Myös alkuperäiskansojen perinteiset hengellisyyden muodot ovat ilmastonmuutoksen aikakaudella nousseet teologien mielenkiinnon kohteiksi.

”Vatikaanissa vuonna 2019 järjestetty Amazonin synodi korosti, että kirkon tulee uudistua­kseen kuunnella alueen alkuperäiskansojen viisautta sekä näiden rikasta kertomusperinnettä.”

Kristillinen jooga on rikkaus
Idän uskontojen ja kristinuskon kohtaaminen suomalaisessa seurakuntaelämässä tapahtuu aika usein joogan ympärillä.

”

Kristinuskoko ei ole muuttumaton, vaan se saa historiassa ja eri paikoissa eri ilmenemismuotoja.

Kristillinen jooga – usein tuoteistettuna Hiljaisuuden joogan nimellä – on saanut etenkin Etelä-Suomessa suuren suosion.

Samalla joogan rantautuminen kirkkotiloihin on herättänyt paikoin myös kiivasta vastarintaa.

Jyri Komulainen ei näe joogaa uhkana, vaan päinvastoin mahdollisuutena rikastuttaa kristillistä rukouselämää, kunhan sen hengellinen sisältö määrittyy kristilliseksi.

”Korostan sitä, että en itse harjoita minkäänlaista joogaa. Kommentoin asiaa teologisista lähtökohdista.”

Jyri Komulainen toivoo, että kirkon sisällä pystyttäisiin rakentamaan ilmapiiriä, jossa esimerkiksi kristillistä joogaa koskevat kysymykset pystyttäisiin jalkauttamaan seurakuntiin.

”Avattaisiin siis ihmisille asioita aivan perustasolta lähtien. Tuotaisiin esille esimerkiksi sitä, että hengellisellä elämällä on monenlaisia muotoja. Jooga voi olla yksi niistä.”

Kristinuskoko takaisin marginaaleihin

Kristinuskon muuttuva kartasto – Matkoja maailmanlaajaan kirkkoon käsittelee useaan otteeseen kontekstuaalista sekä vapautuksen teologiaa.

Komulaisen mukaan edellinen tarkoittaa teologian tekemistä ja Raamatun tulkintaa paikallisesta kulttuurista ja todellisuudesta käsin.

”Pidetään siis koko ajan silmällä erilaisia todellisuuksia, joiden keskellä eletään. Tähän liittyy usein uskontojen välinen dialogi.”

Vastaavasti vapautuksen teologian ydinajatus on, että kirkon tehtävä ei rajoitu yksilöiden hengelliseen pelastukseen.

”Lisäksi sen tulee aktiivisesti muuttaa rakenteellista epäoikeudenmukaisuutta ja puolustaa sorrettuja.”

Komulaisen mukaan vapautuksen teologia pohjautuu Vanhan testamentin profeettaperinteeseen.

”Usein kyseinen teologia liitetään Latinalaiseen Amerikkaan, mutta se on vain yksi historiallisen uudelleen­löytämisen paikka.”

Teologi painottaa sitä, kuinka syvällisestä muutoksesta on kyse, kun katsetta suunnataan jälleen marginaaleissa eläviin ihmisiin.

”Marginaaleistahan kristinuskoko lähti kaksi vuosituhatta sitten liikkeelle. Nyt ollaan jälleen palaamassa kyseiselle maaperälle.”

Taskulämmin luterilaisuus ei kiinnosta

Suomessa erityisesti vanhemmat ikäluokat ovat tottuneet ajatukseen kansankirkosta, johon kuuluvat lähes kaikki. Sen oppi taas tuli turvalis­esti **Lutherilta**.

Nykyisin ev.lut. kirkkoon kuuluu suomalaisista enää 62 prosenttia ja helsinkiläisistä hiukan alle puolet. Komulainen uskoo siihen, että juuri globaalin etelän teologiasta olisi ammennettavissa monimuotoisuut-

ta ja elinvoimaa nykyiseen tilanteeseen, jossa kirkko ei ihmisiä houkuttele.

”Suomenkin ev.lut. kirkko olisi uskottavampi, jos se ei puhuisi omien etujensa puolesta, vaan asettuisi köyhien puolelle.”

”

Marginaaleistahan kristinuskoko lähti kaksi vuosituhatta sitten liikkeelle.

Teologi näkee todennäköisenä, että impivaaralaisuudesta ulos murtautuva kirkko saisi vihaa osakseen, mutta herättäisi samalla myös kunnioitusta.

”Ei taskulämmin luterilaisuus ihmisiä kiinnosta”, hän heittää.

Uhka vai mahdollisuus?

Jyri Komulainen on havainnut kirkon sisällä ”jonkinlaista taipumusta” sulkea etelän suuntaan avautuvia teologisia ikkunoita.

”Globaalin etelän teologia heijastelee aitoa Uuden testamentin eetosta. Totta kai se uhkaa vanhaa valtaa, mitä se sitten onkaan.”

Aktiivisena some-keskustelijana Komulainen ei usko olevansa mieliteineen suinkaan yksin.

”Tiedän, että esimerkiksi ev.lut. kirkon sisällä on valtava määrä työntekijöitä, jotka yhtyvät ajatuskulkuihini ja toiveeseen, että kirkko avautuisi vieläkin enemmän.”

Haastattelun lopuksi on kysyttävä Komulaiselta, mikä kristinuskon rikkaassa teologisessa ajattelussa inspiroi häntä henkilökohtaisesti eniten.

Vastaus tulee nopeasti: ristin teologia.

Siinä Jumala kätkeytyy kärsimykseen ja heikkouteen, erityisesti Jeesuksen ristinkuolemaan.

”Juuri tämä on se kristinuskon radikaali, kaiken kääntävä sanoma. Sen oivaltaminen auttaa näkemään kristinuskon vallankumouksellisuuden”, Jyri Komulainen miettii. ●

Kirkon ala on vetovoimainen

Kiinnostaisiko uusi työ seurakunnassa tai sosiaali- tai varhaiskasvatusalalla?

Kaisa Pastila teksti
Sami Siilin kuva

Verkko-opiskelu kasvattaa suosiotaan. Diakonia-ammattikorkeakoulu aloittaa uusina valtakunnallisina verkkokoulutuksina sosionomi (AMK) -tutkintoon johtavia koulutuksia, joihin sisältyvät diakoniatyön, kirkon nuorisotyön ohjaajan tai kirkon varhaiskasvatuksen ohjaajan kelpoisuudet.

”Meillä on voinut opiskella sosionomiksi verkossa vuodesta 2022 asti, ja verkkokoulutuksista on tullut hitti. Nyt haluammekin laajentaa koulutustarjontaamme”, kertoo Diakonia-ammattikorkeakoulun koulutuspäällikkö **Satu Keisala**.

Uusiin koulutuksiin haetaan kevään yhteishaussa, ja koulutukset starttaavat ensi syksynä.

Tarjolla tuplakelpoisuus

Päätöksellään alkaa tarjota kirkon alan verkkotutkintoja Diakonia-ammattikorkeakoulu haluaa vastata erityisesti seurakuntien rekrytointihaasteisiin.

”Olemme keskustelleet muun muassa Kuopion hiippakunnan kanssa. Seurakunnissa on perinteises-

ti pitkät työurat, ja nyt on menossa eläköitymisaalto. Uusia päteviä tekijöitä kaivataan.”

Keisalan mukaan kirkon ala on edelleen vetovoimainen: Diak kuuluu maan merkittävimpiin kirkollisiin kouluttajiin, ja sen koulutusohjelmat keräävät hyvin hakijoita joka vuosi.

”Uuden verkkokoulutuksen opiskelijat saavat valmistuttuaan sosionomi (AMK) -kelpoisuuden mutta myös pätevyyden seurakuntatyöhön. Kirkon varhaiskasvatuksen ohjaajaksi opiskelevat saavat lisäksi varhaiskasvatuksen sosionomin kelpoisuuden.”

Opiskele koti-sohvalta käsin

Mistä sitten johtuu verkko-tutkintojen suosio? Keisala arvelee isoimmaksi vetovoimaksi joustavuuden: opinnot ei ole sidottu paikkaan. Opetukseen voi osallistua mistä päin Suomea vain tai jopa ulkomailta. Kolmen ja puolen vuoden opintoihin kuuluu myös kolme pitkää työharjoittelua, mutta nekin voi suorittaa omalla kotipaikkakunnalla tai lähiseudulla.

”Ensimmäinen vuosi on teorian opiskelua, ja opinnot ovat tiukasti lukujärjes-

”Toivottavasti uudet koulutuksemme houkuttelevat innostuneita hakijoita ympäri Suomen”, sanoo Diakonia-ammattikorkeakoulun koulutuspäällikkö Satu Keisala.

tykseen sidottuja, mutta sen jälkeen opiskeluihin voi rakentaa joustavuutta esimerkiksi harjoitteluiden ja teoriaopintojen rytmitystä pohtimalla.”

Opiskelu vaatii aikatauluttamista

Helsinkiläinen **Minnakaisa Tuurala** suoritti sosionomin tutkintonsa Diakin verkko-koulutuksena. Hänen mukaansa verkko-opiskelussa tärkeintä on osata aikatauluttaa omat tekemisensä.

”Samassa verkko-opintoryhmässä on opiskelijoita ympäri Suomen, joku- nen jopa eri maissa, joten yhteisten töiden ja niihin liittyvien Teams-palaverien sovittaminen vaatii välillä sumplimista.”

Tuurala kävi koko ajan töissä tutkinto-opiskelun rinnalla. Tämä oli mahdollista hänen työnantajansa joustavuuden ansiosta. Diakin Tuurala koki laadukkaaksi opinahjoksi. Opettajat ja opinto-ohjaaja olivat hyvin tavoitettavissa, ja kysymyksiin vastattiin nopeasti. Opiskelijoita ei päästetty myöskään liian helpolla.

”Minusta on hienoa, että opiskelijoilta edellytetään tiettyä tasoa. Asiat, joita vaaditaan opinnoissa, valmentavat kohtaamaan myös työelämän vaatimukset.” ●

 Lue pidempi juttu verkossa kirkkojakoti.fi

DIAK

Diakonia-ammattikorkeakoulu on merkittävä valtakunnallinen kirkon alan kouluttaja.

Kirkollisen kelpoisuuden tuottavissa opinto-ohjelmissa aloittaa ensi vuonna noin 250 opiskelijaa ja määrä on kasvussa tulevina vuosina. Diakin toimipisteet sijaitsevat Helsingissä, Oulussa, Pieksämäellä ja Porissa.

KOLUMNI

Sirpa Kähkönen

Luottamus on suuri vahvuutemme

OLEN TÄNÄ VUONNA ystäväystynyt maahamme työn vuoksi tulleen henkilön kanssa. Hän on kotoisin lämpimämmiltä leveysasteilta, ja hänen on ollut raskasta sopeutua säähämme ja pimeyteen.

AJATTELIN TARJOTA parasta, mitä keksin. Pyysin häntä kanssani kävelylle metsään ja meren rannalle. Empien hän kysyi, onko puissa lehtiä. Joulukuussa, no ei, nauroin. Ja sitten ymmärsin asenteeni kapeuden. Miksi se minua huvitti? Ymmärrettävästi Etelä-Suomen alkutalven harmaudessa ihminen voi suorastaan järjenvastaisesti kaivata vihreyttä ja aurinkoa.

JUTTELIMME TUTTAVANI KANSSA myös Suomen luokituksesta maa-

ilman onnellisimpien maiden joukkoon. Häntä se huvitti; olihan hän nähnyt, miten vakavina suomalaiset kiiruhtavat pitkin tuulenpieksämiä, saateisia katuja. Mitä onnellisuus saattoi olla näissä oloissa?

SANOIN, ETTÄ onnellisuutta mitattiin sellaisilla tekijöillä kuin turvallisuus ja luottamus. Moni maahamme tuleva oppii arvostamaan sitä, että lapsensa voi antaa kulkea yksin kouluun ja että lupaukset ja sopimukset pidetään.

TUTTAVANI JÄI MIETTIMÄÄN erityisesti väkivallan uhkaa. Hän totesi, että hänen maassaan olisi mahdollista liikkua illalla ulkona joutumatta pelkäämään henkensä ja terveytensä puolesta. Vaikka Suomessakin esiintyy

satunnaisesti henkilöihin kohdistuvaa väkivaltaa, suurin ongelma meillä on kotiväkivalta. Sitä ei tule vähätellä.

ITSE JÄIN keskustelun jälkeen pohtimaan luottamusta. Monet ulkomalaiset pitävät sitä suomalaisten tyypipiirinaisuutena. Minusta tämä on kauneimpia piirteitä kulttuurissamme. Ihmisiltä ei ensisijaisesti odoteta pahaa. On tärkeää huomata se, mikä tuntuu itsestään selvältä, ja arvostaa sitä aivan erityisesti.

LUOTTAMUS EI OLE avutonta sinisilmäisyyttä. Se on meidän suuri vahvuutemme. ●

KIRKONKIRJAT

Kastetut

Tuomiokirkkoseurakunta
Kimi Eemil Antero Kröger
Lars August Klaavo
Louna Kuura Karelia
Kyyranta
Lyyli Malva Lankinen
Nooa Elliot Olavi Rusanen
Olga Elisabet Hiltunen

Alava
Aava Tyyne Elmiina
Heikkinen
Eemil Natchaya Liukkonen
Eevert Onni Olavi Happonen
Emmi Aino Sofia Niskanen
Hilda Olivia Hirvonen
Hilla Maarit Orvokki
Pääkkönen
Isla Emilia Tiainen
Martta Taimi Karoliina
Hautalahti
Minttu Selina Weckström
Oliver Leo Erik Salenius
Paulus Eeti Aamos Palkamo
Sanelma Taimi Terhikki
Isopahkala
Topi Ilmari Selander
Uuno Ilmari Koivu

Järvi-Kuopio
Kerttu Kukka-Maaria
Korhonen, Nilsia
Aada Minea Timonen,
Juankoski
Eevi Amalia Puustinen,
Muruvesi

Eikka Felix Pitkänen, Nilsia
Otto Tapio Kankkunen,
Riistavesi
Iiro Tapani Vornanen, Nilsia
Roope Antti Tapio Julkunen,
Kaavi

Kallavesi
Aada Susanna Korhonen,
Karttula
Alva Lilja Hannele Väisänen
Eemel Eino Kalevi Partanen,
Maaninka
Eeti Olavi Henrikki Kela
Eetu Olavi Armas Karhu
Eino Erkki Alfred Makkonen,
Karttula
Eino Tapio Suomalainen
Eino Viljami Savolainen
Ellen Kaarina Juvonen
Frida Martta Tenhunen,
Maaninka
Hilla Liisa Marjatta Paananen
Iiris Olivia Rissanen
Isla Olivia Kosonen
Kielo Hanna Loviisa
Kankkunen
Leevi Kalevi Aleksanteri
Tenhunen
Manuel Kosti Pesonen
Meiju Henni Elena
Ruuskanen
Mico Olavi Juhani Tissari
Mikael Roope Oliver
Kärkkäinen
Nette Elsi Nissinen, Karttula

Oliver Marko Juhani Ahonen
Saaga Aino Ilona Lappi
Topias Jonni Ilmari
Martikainen, Maaninka
Tuukka Leo Albert Patjas
Urho Aarne Laukkarinen,
Karttula
Väinö Mikael Ropponen,
Karttula

Männistö
Eerik Antti Ilmari Koponen
Luukas Neo Mikael Partanen
Olivia Aili Inkeri Puurunen
Selja Peppi Kristiina
Pentikäinen

Puijo
Hugo Oskari Heikkinen
Samuel Sulo Kalevi Pöyhönen
Valle Martti Aarre Armas
Kähkönen
Venla Vanessa Ruuni

Siilinjärvi
Nea Helmi Alissa Nevalainen
Lumia Maija Pauliina
Romppanen
Samuel Toivo Elmeri Luoto
Hugo Daniel Eskola
Samuel Jesper Torvinen
Elea Lovisa Korhonen
Enni Adella Heiskanen
Aapo Onni Eemeli Jalkala
Felix Armas Gabriel Nguyen
Eino Jeremia Miinalainen

Ida Maria Selokoski 91
Toivo Kalevi Leskinen 91
Matti Johan Tanskanen 89
Aune Elina Kuronen 86
Marja-Liisa Markonsalo 85
Ritva Sinikka Föhr 84
Erkki Kalevi Vaihtola 83
Seppo Ilmari Huttunen 82
Jorma Toivo Juhani
Kuosmanen 79
Raili Orvokki Leskinen 66

Puijo
Veijo Eino Ilmari Tuomainen 94
Maija Liisa Leskinen 90
Else Annikki Lipponen 87
Erkki Olavi Römpötti 83
Hellin Anneli Lasarov 82

Siilinjärvi
Leena Sohvi Korhonen 94
Eevi Emilia Joutsenoja 86
Voitto Kalevi Kyllönen 70
Risto Tapio Korhonen 76
Raimo Ensio Taskinen 63
Sirkku Päivi Katriina Heino 69
Anja Kaarina Kolari 96
Erkki Juhani Vainikainen 86
Veikko Olavi Martikainen 81
Pertti Kalevi Litmanen 90

Kuolleet

Tuomiokirkkoseurakunta
Eero Sakari Korhonen 88
Maija Liisa Launonen 87
Marja-Leena Rauha-Tapanin-
aho 79
Seppo Juha Ilmari
Luukkonen 79
Heino Einari Malinen 77

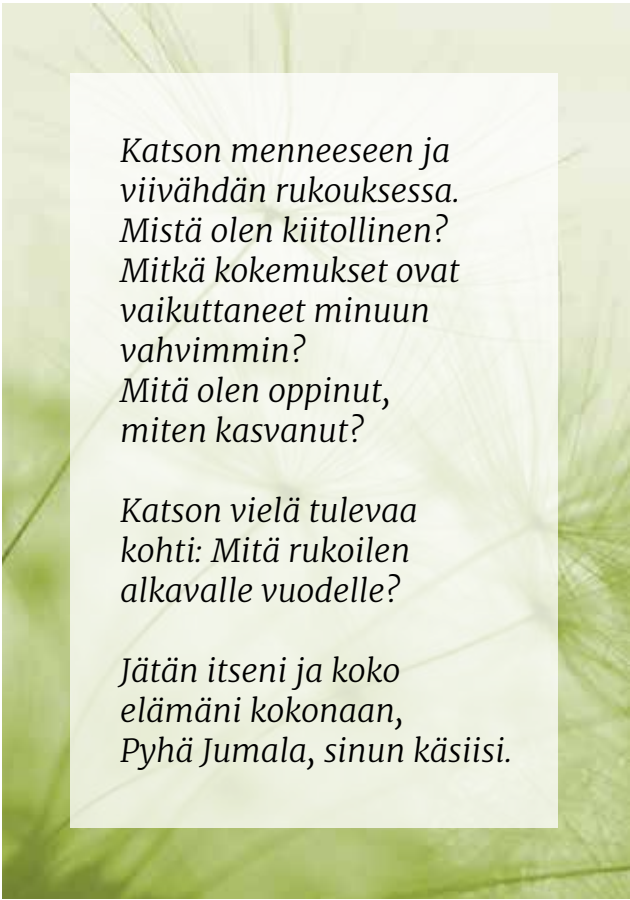
Alava
Anja Hillevi Voutilainen 93
Veikko Antero Holopainen 89
Esko Pekka Rahkonen 88
Leena Annikki Parantainen 87
Pertti Olavi Nikulainen 84
Leena Kyllikki Kääriäinen 83
Sirkka Liisa Väisänen 80
Ulla Elina Korhonen 75
Jorma Sakari Keltakangas 64

Järvi-Kuopio
Kauko Juho Antero Voutilai-
nen 78, Tuusniemi
Anita Anna-Liisa Taskinen 78,
Nilsia
Kyllikki Kokkonen 86, Riista-
vesi
Riitta Anneli Holma 86, Nilsia
Meeri Inkeri Miettinen 84,
Muruvesi
Kyösti Ensio Koistinen 73,
Tuusniemi
Reijo Johannes Venäläinen 69,
Tuusniemi

Kirsti Elina Gröhn 92,
Vehmersalmi
Leena Luostarinen 81,
Riistavesi
Aarne Olavi Holopainen 80,
Nilsia
Reino Risto Juhani Pietikäinen
80, Nilsia
Mirja Anneli Kasanen 79,
Tuusniemi
Leo Kalevi Kettunen 78,
Vehmersalmi

Kallavesi
Irja Irene Iivarinen 96,
Maaninka
Rauha Amalia Hakkarainen 96,
Matti Erkki Ilmari Korhonen
89,
Leena Annikki Korhonen 86,
Keijo Antero Ritvanen 85,
Pirkko Sinikka Kauppinen 84,
Anja Orvokki Tiitinen 79,
Sirkka Liisa Tiihonen 79,
Esa Eljas Karjalainen 77,
Karttula
Seija Kyllikki Smolander 75,
Pirjo Marjaana Airaksinen 73,
Mikko Ilmari Turpeinen 41

Männistö
Eeva Katri Karhunen 102
Vuokko Mirjam Eskelinen 93
Maija Leena Lipponen 92

*Katson menneeseen ja
viivähdän rukouksessa.
Mistä olen kiitollinen?
Mitkä kokemukset ovat
vaikuttaneet minuun
vahvimmin?
Mitä olen oppinut,
miten kasvanut?*

*Katson vielä tulevaa
kohti. Mitä rukoilen
alkavalle vuodelle?*

*Jätän itseni ja koko
elämäni kokonaan,
Pyhä Jumala, sinun käsiisi.*

SANALLISTA

2. sunnuntai joulusta
”Miksi te minua etsitte?” Jeesus kysyi.
”Ettekö tiedä, että minun täytyy omistautua
Isäni asioille?” *Luuk. 2:49*

Herran huoneessa

JOKAINEN IHMINEN tarvitsee rauhan tyyssijan, men-
taalisen piilopaikan – metsän rauha, saunan lämpö,
levolle meno turvallisessa tilassa. ”Herran huone” arjen
keskellä voi kirkkotilan lisäksi olla muun muassa kaik-
kea tätä.

MITEN HÄN, JOLLA ei ole mahdollisuutta tämänkaltai-
seen palautumiseen, voi löytää rauhan? Ajattelen sodan
keskellä asuvia ja heidän jaksamistaan viikosta, kuukau-
desta ja vuodesta toiseen ilman mahdollisuutta edellä
mainittuihin suvantohetkiin. Valitettavasti on monia ih-
misiä, joille sota on arkea, jolla ei näytä olevan loppua.
He heräävät aamuisin tietäen, että tuleva päivä voi olla
viimeinen.

KRISTITYILLÄ ON olemassa suuri voimavara: Jumalan
tuoma toivo ja sydämen rauha.

UUDEN TESTAMENTIN MUKAAN uskova itse on Pyhän
Hengen temppeli, Herran huone. ”Ettekö tiedä, että te
olette Jumalan temppeli ja että Jumalan Henki asuu
teissä? Jos joku tuhoaa Jumalan temppeliä, Jumala
tuhoaa hänet. Jumalan temppeli on näet pyhä, ja tämä
temppeli olette te.” (1. Kor. 3:16–17). Hengellinen Herran
huone on ihminen itse, kun hän elää Jumalan yhtey-
dessä ja Jumala asuu hänen sydämessään. Jumalan
rauha on tyystin erilaista kuin maailman antama. Se
johtaa eheyteen, hyvinvointiin ja mielen tyyneyteen,
siis sopuun itsensä ja lähimmäistensä kanssa.

ENNEN KUIN huomenna avaat puhelimen tai aloitat
työt, pysähdy hetkeksi ja sano: ”Herra, johdata tänään
askeleeni ja anna rauhasi sydämeeni.” Tämä tekee
kodistasi ja sydäimestäsi Herran huoneen. ●

Sirpa Nummenheimo
pastori, Kallaveden seurakunta

Löydä arkistojen aarteet!

Verkkolehdestämme löydät uusimmat artikkelit ja suosituimmat haastattelut edellisvuosilta.

Avainsanat auttavat löytämään juuri sinua kiinnostavat aiheet, ja luetuimmat jutut löytyvät helposti.

Lisäksi voit lukea näköislehtiä aina vuoteen 2010 saakka.

Tilaa uutiskirje

Kirkko ja koti -uutiskirje tarjoaa tuoreet jutut ja arkistojen aarteet suoraan sähköpostiisi kerran kuukaudessa. Tilaa kirje osoitteesta kirkkojakoti.fi.

Uutiskirjeen tilaaminen ei maksa sinulle mitään, ja voit lopettaa tilauksen milloin haluat.

terveisin seurakuntalehtesi

KIRKKO & KOTI

kirkkojakoti.fi

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY
Savonkatu 24, Ollinpuisto,
Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniitintie 7, Varpaisjärvi
puh. 017 771 811
Myös lisänimen kaiverukset
ja kivien enstisöinnit

APUA ASIAKIRJOJEN LAADINTAAN

Perunkirjoitukset, veroilmoitukset,
edunvalvontavaltuutukset ja testamentit
sekä erilaisten lomakkeiden täyttö.
Kysy tarjous!

Kuopion Invalidit ry.

Savonkatu 16, puh. 0440 378 451
toimisto@kuopioninvalidit.fi

PESULA
PYYKKISATAMA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

Leväsentie 21, 70780 Kuopio
Puh. 044 989 4592
pyykkisatama.fi

HAUTAUSTOIMISTO

Länsivuori

Savonkatu 25, Kuopio
Puh. 017 261 6531, 040 512 1035
www.lansivuoriky.fi

**Mainosmyynti
Sanna Kiiveri-
Haverinen
050 433 0153**

sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi

Seuraava julkaisupäivä 28.1.,
varaukset 19.1. mennessä.

hilla
group

SIILINJÄRVI

Lastenpaikka siunattiin käyttöön

Siilinjärven kirkon sivulehterin alunen on remontoitu lastenpaikaksi ja monikäyttötilaksi.

Olli Kortelainen teksti ja kuva

Lastenpaikka siunattiin käyttöön ensimmäisen adventtisunnuntain perhemessun yhteydessä pastori **Leena Laurinkarin** johdolla, yhdessä pienten ja isojen seurakuntalaisten kanssa. "Sallikaa lasten tulla minun tyköni, alkääkö estäkö heitä, sillä senkaltaisten on Jumalan valtakunta. Totisesti minä sanon teille: joka ei ota vastaan Jumalan valtakuntaa niin kuin lapsi, se ei pääse sinne sisälle." (Mark. 10:14–16)

"Muistuttakoon tämä lastenpaikka meitä näistä Jeesuksen sanoista ja Jumalan hyvyydestä pieniä ja isoja kirkkovieraita kohtaan", Laurinkari sanoi ja jatkoi: "Jeesukselle pienet ovat suuria."

Muunneltava tila

Kaksi vuotta sitten piispan-tarkastuksessa seurakunnalle annettiin yhdeksi kehitystehtäväksi Siilinjärven kirkon käyttömahdollisuuksien kartoittaminen, erityisesti Siilinjärven kirkon sivulaivan osalta. Tällä tarkoitettiin sivulehterin alla olevaa tilaa.

Sivulehterin alla oleva tila oli kirkon alkuperäisen suunnittelijan **Peko Väänäsen** suunnitelmissa mahdollista muuttaa seurakuntasaliksi. Alkuperäisissä piirustuksissa sivusalissa ei

ollut kiinteitä penkkejä ja sivusali olisi voitu veto-ovilla eristää muusta kirkosta.

Sivuparven alunen on remontoitu muunneltavaksi tilaksi, jossa on lastenpaikka ja paikat pyörätuoleille. Tämän lisäksi kirkonpenkien tilalla on nyt irtotuolit ja kokoontaitettavat pöydät.

Kirkko elää ajassa

Luterilainen kirkkorakennus ei itsessään ole pyhä, vaan sen on tarkoitus mahdollistaa pyhän kokemus. Kirkkotila on sekä Jumalan huone että seurakunnan kokoon-tumispaikka. Nyt haluttiin parantaa esteettömyyttä, monipuolistaa kirkon käyttömahdollisuuksia sekä vahvistaa lasten ja lapsiperheiden osallistumista yhteiseen jumalanpalvelukseen.

Siilinjärven kirkkoa on remontoitu sadan vuoden aikana monta kertaa. Uusimmat muutostyöt tehtiin tiiviissä yhteistyössä Mu-seoviraston kanssa. Kirkkotilan muutokset heijastavat kunkin aikakauden kokemusta yhteisöllisyydestä. Kirkkoon liittyy hengellistä kulttuurihistoriaa ja henkilökohtaisia herkkiä muistoja.

"Te olette kiviä siinä rakennuksessa, jonka perustuksena ovat apostolit ja profeetat, ja jonka kulmakivenä on itse Kristus Jeesus." (Ef. 2:20) ●

Noora Miettinen
avusti pastori
Leena Laurinkaria.

Kesätyö kuin taivaan lahja

Haluatko kesän, jossa työ tuntuu merkitykselliseltä?

Haemme innokkaita tekijöitä moniin tehtäviin: hautausmaille, leirikeskukseen ja leirityöhön.

Kesätyörekrytämme alkaa tammikuussa. Seuraa ilmoitteluamme Kirkkorekryssä ja tartu tilaisuuteen.

kirkkorekry.fi

kuopionseurakunnat.fi/tyopaikat

**KUOPION
SEURAKUNNAT**
SUOMEN EV.LUT. KIRKKO

Seurakuntayhtymän metsäsuunnitelma on valmistunut

Kuopion seurakuntayhtymän tavoitteena on hoitaa ja käyttää metsiään pitkäjänteisesti ja kestävästi.

Kirkon kuvapankki/
Tuula Putkinen kuva

Hyvän taloudellisen tuloksen lisäksi metsien käytössä otetaan huomioon pitkällä aikavälillä kirkon laatimat ilmastotavoitteet ja hiilineutraalius sekä metsänhoidon suojelutavoitteet. Lisäksi suunnitelmassa huomioidaan metsäluonnon hoitokäytännöt. Hiilineutraali kirkko 2030 -tavoitteeseen ei päästä vielä aikataulun mukaisesti.

Kirkkojärjestyksen mukaan seurakuntayhtymän tulee metsälain tavoitteiden toteuttamiseksi hoitaa metsäomaisuuttaan yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymän metsäsuunnitelman mukaisesti.

Ammattilaisten laatima suunnitelma

Metsäsuunnitelman tulee olla metsänhoidon ammattiasiantuntemusta edustavan yhteisön tai henkilön laatima.

Metsätalous- ja virkistyskäytössä olevia tiloja on kaikkiaan 39. Niiden yhteenlaskettu metsätaloukseen pinta-ala on 3 308,4 hehtaaria. Pinta-aloista on jätetty pois suojelualueet (137,2 ha), jotka jätetään metsätalouden toimenpiteiden ulkopuolelle. Metsien kokonaisala on reilu 3445 hehtaaria ja ne sijaitsevat kuuden kunnan alueella.

Metsäsuunnitelman teko alkoi helmikuussa 2025 suunnittelutyön kilpailuttamisella. Kilpailun voitti Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Savo ry. Metsäsuunnittelun maastotöiden aikana ohjausryhmä ja suunnittelijat tekivät yhteisen maastoretken, jossa käytiin keskustelua metsäsuunnittelun tavoitteista.

Erilaisia skenaarioita

Inventointitietojen pohjalta laadittiin kolme erilaista skenaariota: varovainen, tasapainoinen ja rohkea. Vaihtoehtoisia skenaarioita verrattiin metsätalouteen, luonnon monimuotoisuuteen, metsien virkistyskäyttöön ja metsien hiilinieluun liittyvällä arvioinnilla.

Kun tarkastellaan edellä tehtyä arviointia eri vaihtoehtojen vaikutuksista lyhyellä tai pitkällä aikavälillä, voidaan todeta, että mielenkiintoisista vaihtoehtoista ei toteuta parhaalla mahdollisella tavalla kaikkia esitettyjä näkökulmia. Kompromissina edellisistä vaikutusten arvioinnista päätettiin seurakunnan metsien hoidossa valita ”tasapainoinen skenaario” tulevalle kymmenvuotiskaudelle.

Suojelualueiden määrää lisätään

Kiinteistö- ja hautaustoimen johtokunnan puheenjohtaja **Seppo Jauhiainen** kertoo, että ”tasapainoinen vaihtoehto” pitää sisällään muun muassa seuraavia tavoitteita ja painotuksia: Luonnon monimuotoisuutta edistetään metsälain, hyvän metsänhoidon suo-

situsten ja PEFC-sertifioinnin muodossa. Arvokkaat luontokohteet jätetään pääsääntöisesti metsänhoidon ulkopuolelle.

Rantavyöhykkeillä, asutuksen lähellä ja suoalueilla hankitaan kokemusta eri-ikäisrakenteisesta metsänhoidosta. Tämä edistää muun muassa metsien monimuotoisuutta ja virkistyskäyttöä.

Suojelualueiden määrää lisätään.

Hiilen sidontaan ja hiilivarastoon liittyvät tavoitteet saavutetaan pitkällä aikavälillä.

Ehdotettu vuotuinen hakkuumäärä on keskimäärin noin 21 600 kuutiometriä vuodessa ja sillä saadaan seurakunnalle hieman yli miljoonan euron vuotuiset tulot. Hakkuumäärä vastaa aiempaa tasoa.

”Metsiin kohdistuu samaan aikaan useita erilaisia odotuksia. Kaikkia odotuksia samanaikaisesti toteuttaa ratkaisua on mahdollista löytää, koska osa tavoitteista on keskenään ristiriidassa. Metsäsuunnitelma on aina usean tavoitteen kompromissi”, sanoo Jauhiainen. ●

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti

112. vuosikerta
(aiemmin julkaistiin nimellä Siunausta koteihin)

Seuraava numero 28.1.2026

 www.kirkkojakoti.fi

Julkaisija Kuopion ev.lut. seurakunnat

Viestintäpäällikkö, päätoimittaja
Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273,
minna.siikaniva@evl.fi
Toimitus kirkkojakoti@evl.fi

Taitto Tuija Hyttinen

Ilmoitukset Sanna Kiiveri-Haverinen,
puh. 050 433 0153
sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi

Paino Sanoma Manu Oy

Jakelu Suomen Suoramainonta Oy

Painos 57 500 kpl

ISSN 2954-1964

Mitä tehdä jos lehti ei tule?

Jakelupalaute puhelimitse
029 001 0040
(to 9–16, ma, pe 9–14)

Jakelupalaute verkossa
jakelupalaute.fi

Lehteä ei jaeta talouksiin, joissa on ilmaisjakelu- tai mainoskielto.

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI & CO

Henkilökohtaista palvelua mm.
perhe- ja perintöoikeudellisissa asioissa
Perunkirjoitukset, testamentit, edunvalvontavaltuutukset ym.

Aapeli Kauppakatu 28, 2. krs, 70110 Kuopio | puh. 017 265 7777
toimisto@kolari-co.fi | www.kolari-co.fi

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

ASIANAJOTOIMISTO ESA AIRAKSINEN

Vuorikatu 26 A, 4. krs, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

Kaipaatko uutta tekemistä?
omahyte.fi

 Pohjois-Savon
hyvinvointialue

 Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

SURUN KOHDATESSA:

Koivumäen Kartano Oy
Koivumäenkuja 18, 70800 Kuopio
Puh: 017 3614 291
kartano@koivumaenkartano.com
www.koivumaenkartano.com

Niiranen
HAUTAUSTOIMISTO 1953

Kuopion Hautaustoimisto Oy Niiranen
Savonkatu 24, 70110 Kuopio
Puh: 017 261 3686
kuopion@hautaustoimistoniiranen.fi
www.hautaustoimistoniiranen.fi

HAUTAUSTOIMISTO

J. Nurro Oy

Kaikki hautausjärjestelyt hienotunteisesti ja ammattitaidolla.

Kauppakatu 55-57 | 70110 Kuopio
www.nurro.fi | 040 505 6287 | hautaustoimisto@nurro.fi

TÄYDEN PALVELUN HAUTAUSTOIMISTO

- Kuljetukset
- Arkut
- Uurnat
- Kukat
- Pitopalvelu
- Perunkirjoitukset
- Hautakivet

HAUTAUSPALVELU alk. 590,-

sis. arkun, yhden kuljetuksen, vainajan vaatteet ja pukemisen.

Toimimme koko Pohjois-Savon alueella!

p. 044 240 2202 | Hulkontie 9, Kuopio | www.savonkalla.fi

Matti Kuosmanen toivoo, että rauhanrististä tehtäisiin Karjalan lennoston kotiristi.

Herran hullu

Umpinilsiäläiseksi itseään luonnehtiva Matti Kuosmanen on ehtinyt tehdä elämässään kaikenlaista hullua.

Heli Haring teksti
Matti Kuosmasen kotialbumi kuva

Matti Kuosmanen on tuttu hahmo Pohjois-Savossa, mutta myös laajemmin. Mies on ylittänyt valtakunnallisen uutiskynnyksen muun muassa perustamalla parisen kymmentä vuotta sitten Nilsin entiseen kvartsikivilouhokseen reilusti yli tuhat henkeä vetävän tapahtumapaikan, Louhosareenan.

”Näin 2000-luvun alussa unen, jossa kävelen louhoksessa. Sitä oli aivan pakko seuraavana päivänä lähteä katsomaan ihan paikan päälle, läpi piikkilanka-aitojen ja kieltokylttien. Olin vaikuttunut näkymän kauneudesta ja päätin, että siitä tulee minun paikkani”, Kuosmanen muistelee.

Mies on myös rakentanut perheelleen kodin vesitorniin ja niittänyt mainetta matkattuaan kuukauden ajan mopoputolla Espanjasta Suomeen yhdessä rescuekoiran kanssa.

Viimeisin tempaus on Louhosareenan viereiselle kalliolle kesällä pystytetty 25 metriä korkea rauhanristi.

Usea näky rististä

Unet ja näyt ovat aina vahvasti ohjanneet Kuosmasen tekemisiä. Näin oli myös rauhanristin suhteen.

”Vuosien mittaan sain rististä kolmekin eri näkyä. Ensimmäinen tuli äitini kuoleman jälkeen kaksitoista vuotta sitten. Myös rakkaan Aku-koiran lopetushetkellä risti tuli vahvasti esille. Pohjimmiltaan ne viestit tule-

vat varmasti Jumalalta”, mies kertoo liikuttuneena.

Idea sai sinetin toissa joulun alla, kun Kuosmaselle tuli pakottava tarve soittaa pari puhelua. Puhelujen lopputuloksena järjestyi käytöstä poistettu torninosturi, jolle Kuosmanen antoi uuden elämän rauharistinä.

”Risti näytettiin minulle niin vahvasti ja niin monta kertaa, että se oli aivan pakko pystyttää.”

Alun perin risti oli tarkoitettu omistaa Akulle, mutta automatkan Liettuan läpi muutti ajatuksen.

”Tuttu pappi oli vinkannut minulle ja vaimolleni **Marja-Liisalle**, että kannattaa vierailla Liettuun kuuluisalla ristikkukulalla. Täytyy sanoa, että näky oli vaikuttava, sillä sinne on tähän mennessä pystytetty jo yli 100 000 erilaista ristiä.”

”

Aion lähettää myös paaville kutsun.

”Marja-Liisa sitten ehdotti, että mitä jos meidän rististämme tulisikin rauhanristi. Tuomasimme, että se symboloisi niin maailmanrauhaa, uskontojen ja ihmisten välistä rauhaa kuin ihmisen sisäistä rauhaakin.”

Arvovaltaisia vieraita

Matti Kuosmanen on mies, joka ei jää vain pohtimaan hyviä ideoita – hän myös toteuttaa ne. Eikä sillä ole väliä, miten hulluilta tai utopistisilta ne muiden mielestä kuulostavat.

”Ihan sekopäähän minä olen. Semmoinen Herran hullu”, Kuosmanen naurahtaa.

”Allekirjoitan täysin sanonnan, jonka mukaan hullut kehittävät maailmaa ja viisaat pitävät sitä pystyssä.”

Eipä siis ollut varsinaisesti ihme, että mies valittiin tänä vuonna myös Valtakunnan Viralliseksi Kylähulluksi. Titteli myönnetään vain joka toinen vuosi, ja se vaatii aikamoisia meriittejä.

”Olen hyvin otettu tästä valinnasta. Monet pitävät sitä höpöhöpöjuttuna, mutta ei titteliä aivan helpolla saa.”

Kyseessä ei ole vain käteen lykätävä todistus, vaan titteli edellyttää muun muassa toimimista alueensa pr-henkilönä ja luovana visionäärinä. Se taito Kuosmasella on hallussa.

”Tuleva kesä vierähtää Louhosareenalla Kylähullun kierrosten parissa. Kerromme kävijöille projektien historiasta ja esittelemme paikkoja 1,5 tunnin kierroksilla.”

”Louhosareenalla järjestetään ensi kesäkuun 7. päivä isompi tapahtuma, jonka ohjelmasta kerron myöhemmin lisää. Sinne on tulossa muun muassa luterilaisen, ortodoksisen ja katolisen kirkon piispoja siunaamaan ristin.”

Hyvältä kuulostaa. Mutta Kuosmasella on vielä yksi suunnitelma kyseiselle päivälle.

”Aion lähettää myös paaville kutsun saapua paikalle.”

Koti, uskonto ja isänmaa

Kuosmanen kertoo arvomaailmansa nojaavan pitkälti koti, uskonto ja isänmaa -ajatteluun.

”Koti ja juuret merkitsevät minulle paljon. Koen olevani umpinilsiäläinen, enkä halua muuttaa minnekään muualle. Vaimo yritti taannoin saada meidät Kuopion keskustaan asumaan, kaikki valmistelut oli jo tehty, mutta minä en kerta kaikkiaan pystynyt siihen.”

Kuosmasilla on ollut pitkään asunto myös Espanjassa. Nyt sitä ollaan kuitenkin laittamassa myyntiin.

”Aikansa kutakin. Espanjassa on vietetty ihania hetkiä koko perheen kanssa, mutta nyt on halu olla pysyvämminkin Suomessa ja omistautua enemmän lastenlapsille.”

Espanjassa Kuosmaset kävivät aktiivisesti suomalaisen seurakunnan tilaisuuksissa.

”Mieleeni ovat jääneet erityisesti pappi **Jarmo Karjalaisen** elävät saarnat. Hän on aivan huikea sanankäyttäjä, ei tarvinnut pelätä nukahdantavansa kirkonpenkkiin”, Kuosmanen nauraa.

Isänmaata pohtiessaan Kuosmanen palaa taas rauhanristiin.

”Karjalan lennoston koneet lentävät usein matalalta Louhosareenan yli. Haluan, että rauhanrististä tehtäisiin Karjalan lennoston oma kotiristi. Tästäkin asiasta minulla on ollut näky.” ●